

Motion till riksdagen 2024/25:936

av **Lena Johansson (S)**

Trygghetspengar för lovverksamhet för barn och unga

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att säkerställa att alla kommuner har tillgång till trygghetspengar avsedda för lovverksamhet för barn och unga, med syfte att motverka rekrytering till gängkriminalitet, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Gängkriminaliteten i Sverige har blivit ett allt större samhällsproblem som hotar tryggheten i våra samhällen och underminerar den sociala sammanhållningen. En av de mest oroande trenderna är hur kriminella gäng systematiskt riktar in sig på att rekrytera barn och unga, ofta redan i tidig ålder, till sina verksamheter. Dessa ungdomar, många av dem i utsatta områden, lockas in i kriminalitet genom att erbjudas snabb tillgång till pengar, status och en känsla av tillhörighet.

Forskning visar tydligt att meningsfulla fritidsaktiviteter kan spela en avgörande roll för att förebygga kriminalitet och främja social integration bland unga. Självklart finns det andra viktiga faktorer som påverkar barn och ungdomar och deras framtid. Bristande skolgång, avsaknad av positiva vuxna förebilder samt erfarenheter av våld och kriminalitet i nära omgivning men även socialt utanförskap. När barn och unga har tillgång till organiserade aktiviteter, såsom idrott, kultur och utbildningsprogram, minskar risken för att de hamnar i destruktiva miljöer. Bristen på trygga och strukturerade fritidsmiljöer är en av de faktorer som ökar risken för att ungdomar dras in i kriminalitet.

Lovtider, såsom sommarlov och andra längre skollov, utgör en särskild riskperiod för många unga, då strukturen och de dagliga rutinerna som skolan erbjuder faller bort. Detta lämnar ett vakuum som kriminella aktörer kan utnyttja. Därför är det av yttersta vikt att det under dessa perioder finns välorganiserade aktiviteter som kan fånga upp ungdomarna och ge dem en trygg och meningsfull sysselsättning.

Genom att öronmärka trygghetspengar för lovverksamhet åt barn och unga i Sveriges kommuner, investerar vi i framtiden. Dessa medel bör riktas mot att skapa och utveckla aktiviteter som är attraktiva för ungdomar, särskilt i utsatta områden. Insatserna bör inkludera samarbete med lokala föreningar, idrottsklubbar, kulturorganisationer och civilsamhället i stort. Även sommarjobb som aktivitet för de äldre ungdomarna är ett viktigt incitament för att få känna att man gör en insats men också tjänar lite pengar.

Det är också viktigt att dessa satsningar baseras på evidens och utvärderas kontinuerligt för att säkerställa att de verkligen når de mest utsatta grupperna och har avsedd effekt. På detta sätt kan trygghetspengar bli ett kraftfullt verktyg för att minska gängens rekryteringsbas och främja en positiv utveckling för barn och unga.

Att satsa på lovverksamhet för barn och unga är inte bara en fråga om att erbjuda meningsfull fritid, det är en strategisk investering i trygghet och samhällsutveckling. Genom att säkerställa att alla kommuner har tillgång till trygghetspengar för detta ändamål, kan vi bidra till att färre barn och unga rekryteras in i kriminalitet och fler ges möjlighet att utvecklas i en positiv riktning. Detta är en viktig del av det förebyggande arbetet mot gängkriminalitet, och en fråga som bör prioriteras högt av både stat och kommuner.

Västerås stad är ett bra exempel på när det fungerar som bäst. Västerås stad arbetar sedan väldigt många år tillbaka på ett strukturerat sätt med många typer av förebyggande insatser för stadens ungdomar, både i egen regi och tillsammans med många samverkansparter från det offentliga och civilsamhället.

Tack vare politiska satsningar så har de förebyggande insatserna ökat ytterligare de senaste åren, och den här sommaren genomförs mängder av förebyggande åtgärder. Staden bedömer att det är den största satsningen som någonsin gjorts för att jobba förebyggande och trygghetsskapande. Bland annat har staden satsat på det här:

- 500 ungdomar i åldern 13–16 år har feriepraktik genom Västerås stad
- över 500 ungdomar i åldern 16–18 har sommarlovsarbete via Västerås stad
- 650 kolloplatser för stadens ungdomar (endagskollo, veckokollo, 3-veckorskollo, djurkollo, kollo på biblioteket och byggkollo)
- 191 kostnadsfria sommarlovsaktiviteter tillsammans med 30 aktörer från civilsamhället för stadens ungdomar
- Västerås stad arrangerar mängder av stora aktiviteter under sommaren som nationaldagsfirande, midsommarfirande, SM-veckan och Cityfestivalen
- alla friluftsbad och utebad är öppna
- biblioteken är öppna
- fyra fritidsgårdar + ett familjecentrum är öppna hela sommaren.

Våra barn och unga är vår framtid.

Lena Johansson (S)